

Trafikverket
Ärendemottagningen
Investering
Box 810
781 28 BORLÄNGE

Göteborg den 6 november 2020

Yttrande från Mölnดาลsåns vattenråd över "Samrådsremiss för ny järnväg mellan Göteborg-Borås, en del av nya stambanor i Göteborg Stad, Mölnดาลs stad, Härryda kommun, Bollebygds kommun, Marks kommun och Borås stad, Västra Götalands län" Ärende: TRV 2019/1823

Mölnดาลsåns vattenråd har i skrivelse från Trafikverket daterad 2020-09-14 beretts tillfälle att lämna synpunkter med anledning av rubricerat samråd.

Mölnดาลsåns vattenråd verkar för att vattnet inom Mölnดาลsåns avrinningsområde uppnår och håller en god ekologisk och kemisk status enligt EU:s ramdirektiv för vatten. Vattenrådet väljer därför att framföra sina synpunkter över rubricerat samråd.

Bakgrund

Trafikverket Region Väst har tagit fram en samrådshandling för lokaliseringsutredning med miljökonsekvensbeskrivning (MKB) för ny järnväg mellan Göteborg-Borås, en del av nya stambanor i Göteborg Stad, Mölnดาลs stad, Härryda kommun, Bollebygds kommun, Marks kommun och Borås Stad, Västra Götalands län.

Lokaliseringsutredningen beskriver våra förslag på möjliga korridorer och stationslägen för den nya järnvägen och på alternativ som vi utrett men som vi föreslår väljs bort. Trafikverket vill också ha synpunkter på miljökonsekvens-beskrivningens innehåll och utformning.

Samrådet syftar till att ge och få information. Syftet är att allmänheten såväl som myndigheter och organisationer ska kunna bidra med sin kunskap om förhållanden som är viktiga att ta hänsyn till i arbetet. Efter denna remiss arbetar vi vidare med handlingarna med stöd av inkomna synpunkter. Synpunkterna kommer sammanställas i en samrådsredogörelse.

MÖLN DAL SÅNS VATTENRÅD

c/o Göteborgsregionens kommunalförbund
Besök Anders Personsgatan 8 | Post Box 5073, 402 22 Göteborg
Tel 031-335 50 00 | Fax 031-335 51 17
www.vattenradlavast.se/molndalsans-vattenrad

Synpunkterna från Mölndalsåns vattenråd vid samrådet i maj 2020 gäller fortsatt:

Vattenrådet tyckte vid samrådet i maj 2020:

att det är viktigt att man ser på Mölndalsån, med avrinningsområde, som en ekologisk helhet och att alla ingrepp i avrinningsområdet påverkar helheten.

att även de delar av ån som rinner genom de tätbebyggda områdena i Mölndal och Göteborg är viktiga delar i helheten och att alla ingrepp ska bädda för bättre livsmiljöer i och längs ån.

Vattenrådet anser att det tydligare bör framhävas:

att våtmarkernas/vattenlandskapets renande och flödesutjämnande förmåga finns högt upp vattensystemen och är viktiga att bevara då de medför minskade översvämningsrisker och bättre vattenstatus längre ner i vattensystemen. Att bevara befintliga våtmarker och även anlägga nya är bra för alla, bebyggelse, vattentäkter, livet i och kring vatten, rekreation, mm.

att det är viktigt att kompensatoriska åtgärder vidtas för att reducera eller helt få bort risk för bestående skador/försämringar av Mölndalsåns vattenmiljöer.

En byggnations påverkan beror mycket på om man tänker gå uppe på ytan eller i tunnlar, där vattenrådet, om byggnation utförs, förordar tunnlar. Särskilt viktigt är detta när man närmar sig Landvetter, Mölnlycke och Mölndal där den gröna infrastrukturen är särskilt viktig att bevara (både ur vattensynpunkt som för biologisk mångfald och rekreation). En järnväg som skär tvärs igenom landskapet upp på ytan blir något som styckar upp och skapar barriärer i landskapet. Sedan tillkommer mycket buller och alla ingrepp vid själva anläggandet. Man skall inte heller underskatta den mängd transportvägar, uppställningsplatser för fordon och material som behövs vilket i sig kommer ge stor påverkan. Risker är stora att vattenområden och vattenkvalitet drabbas.

Denna påverkan skall vägas samman med all övrig påverkan som sker idag och som planeras ske inom Mölndalsåns vattenområde. Sammantaget finns stora risker för stor negativ påverkan och försämrade vattenkvaliteter.

Vid detta samråd vill Mölndalsåns vattenråd framföra att:

Det är viktigt att den nya järnvägen mellan Göteborg och Borås inte försämrar den ekologiska statusen enligt Vattendirektivet.

När lokaliseringskorridor väljs är det viktigt att sträckningen som så långt det är möjligt tar hänsyn till vatten- och naturmiljöer samt landskapskaraktärer och minimerar negativ påverkan på dessa genom att låta långa sträckor gå i tunnel förbi känsliga naturområden och samlokalisera dragningen med Rv27/40.

Viktigt att tunnlar använts i stor utsträckning och att dessa tätas. Särskilt viktigt är detta i området vid Mölndals- och Härryda kommuner där det finns stora anspråk kring marken för olika ändamål som ex. rekreation, dricksvattenskydd, miljö- och naturbevarande och byggnation. Det finns även många betydande och viktiga miljöer i detta område som är mycket känsliga för exploatering, fragmentering och ökad bullerpåverkan vilket gör att tunnlar bör väljas.

I underlaget saknas mycket information kring tidigare dokumenterade kända miljövärden. Man har exempelvis inte använt uppgifter från Härryda kommuns naturvårdsplan och inte heller uppgifter från många andra tidigare utförda inventeringar och undersökningar. För att man skall kunna ge synpunkter på olika föreslagna dragningar krävs ett gott underlag och att man redovisar den kunskap som finns sedan tidigare. Man bör även göra en bristanalys där man redovisar brister i kunskapsunderlag och ojämnheter i det underlag man redovisar.

Mölnålsåns status bör uppdateras i utredningen. Detta efter årets inventeringar av flodpärlmusslor vid Risbohult naturreservat som visar på reproduktion och troligen ökat antal musslor.

Bra att Trafikverket har kännedom om och nämner pågående översyn av vattenskyddsområde för Rådasjön i MKB-handlingen. Översynen har genomförts 2017-2020 och ligger i nuläget för handläggning hos Länsstyrelsen. I samband med arbetet har avgränsning av området justerats till att följa ny lagstiftning och nya råd från Havs- och vattenmyndigheten. Föreslagna korridorer för järnvägsdragning berörs av föreslagen avgränsning av vattenskyddsområdet. Rådasjön ingår i beslutat riksintresse för vattenförsörjning. Information om även detta framgår i handlingarna, vilket är mycket positivt för fortsatt arbete.

I samband med anläggning av och senare drift, underhåll och trafikering av järnvägen kommer flera åtgärder behöva hanteras och vidtas för att minimera riskerna för Mölnålsåssystemet och däri ingående vattentäkter. Vattenrådet vill därför i detta tidiga skede påtala behovet av exempelvis rutiner vid insatser och installerade fysiska barriärer där gods i samband med olyckor kan riskera att påverka avrinningsområdet. Och i samma syfte att minimera risker upprättande av restriktionsytor längs banvallen inom vattenskyddsområden där bekämpningsmedel inte används. Trafikverket har i nuvarande sträckning beslutat om restriktionsyta TRV 2018/7916.

Mot bakgrund av att föreslagna järnvägskorridorer delvis berör ett viktigt tillrinningsområde för vattentäkt och ett känsligt tillrinningsområde för ett regionalt viktigt vattensystem med höga naturvärden anser Mölnålsåns vattenråd att Trafikverket i fortsatt arbete ska ta hänsyn:

- till att järnvägen inte ska riskera att påverka långsiktiga intressen för vattenförsörjning då Mölnålsåns vattensystem är av regionalt intresse för vattenförsörjning redan nu. Rådasjön är huvudvattentäkt för Mölnådal och används som reserv för såväl Göteborg som Härryda.
- redan i detta tidiga skede till föreslaget uppdaterat vattenskyddsområde trots att beslut inte är fattat av Länsstyrelsen (eftersom det är en befintlig vattentäkt).
- till det faktum att Rådasjön ingår i beslutat riksintresse för vattenförsörjning.

Några allmänna synpunkter:

- Snåla inte med viltpassager.
- Snåla inte med kompensatoriska åtgärder.
- Samlokalisera med redan exploaterade områden tex sträckningen av Rv 40.
- Järnvägen bör dras i tunnel (bro) förbi känsliga områden.
- Tunnlar måste vara täta och inte dränera bort yt-, grundvatten.
- Kartorna avseende korridorernas placering i terrängen är svårlästa i förhållande till våtmarker, sjöar, vattendrag, bebyggelse, vägar osv., underliggande karta har för svaga kontraster och syns nästan inte alls .
- Vattenrådet uppmanar till att planera efter och följa de satta projektmålen enligt 1.6.3, alltså, även de för Landskap och Naturresurshushållning.

För Mölndalsåns vattenråd

Stig Samuelsson

Ordf.

/ Monica Dahlberg
sekr.

Representanter i Mölndalsåns vattenråd

Kommun/Organisation	Ledamöter	Ersättare
Bollebygds kommun	Sassi Wemmer (MP)	Oscar Sjöo (M)
	Isabell Fischer	Vakant (Tjp.)
Härryda kommun	Bengt Johansson (M)	Erik Lagerström (L)
	Emma Nevander	Linda Harald
Mölndals stad	Anders Enelund (M) v. ordf.	Elisabet Rex
	Gun Kristiansson (S)	Ann Rane/Per Sundström
Göteborgs Stad	Emma Dolderer (C)	Vakant (Pol.)
	Inger Kjellberg, Kretslopp & vatten	Lena Blom, Kretslopp & vatten
Lerums kommun	Robert Blomberg (C)	Erik Larsson (S)
	Gunilla Rådman	Vakant (Tjp.)
Mölndals Kvarnby	Leif-Henrik Andersson	Thomas Ericsson
Mölndalsåns fiskeråd	Jack Olsson	Torbjörn Löfgren
Sportfiskarna	Niklas Wengström	Vakant
Lantbrukarnas riksförbund (LRF)	Lilian Samuelsson	Vakant
Södra Skogsägarna	Stig Samuelsson, ordf.	Jan Johansson
Naturskyddsföreningen	Michael Nilsson	Leif Lithander
Göteborgsregionen (GR) / Göta älvs vattenvårdsförbund	Monica Dahlberg, sekr.	